

لیگ برتر عرصه بزرگ بدآموزی است

نامداران؛ پیشاهنگان بی‌احترامی

وصال روحانی

روزنامه نگار

بد اخلاقی‌های رایج در لیگ برتر فوتبال ایران به حدی رسیده که فقط می‌تواند اسباب تأسف هر چه بیشتر ناظران این فرایند باشد. بعد از برخورد فیزیکی محمد حسین کتعیانی زادگان، مدافع ملی‌پوش پرسپولیس با یکی از هواداران تیم رقیب نوبت به شجاع خلیل‌زاده مدافع اسبق این تیم و عضو کنونی تراکتور رسید که در پایان دیدار اخیر این تیم با سرخ‌های تهرانی به خبرنگاران تاخت و همه آنها را وابستگی کارلوس کی‌روش خواند و گفت که همین مربی پرتغالی با عدم دعوت از وی به دیدارهای تیم ملی ۸ سال از فوتبال وی را ضایع و فرصت‌های فراوانی را از او دریغ کرد. اعتراض خبرنگاران وی به همان و تشدید کشمکش بین دو سو همان و اگر دخالت پاکو خمس، سرمربی اسپانیایی و سعید مظفری‌زاده مدیر تیم تراکتور در کار نبود، این برخورد کلامی به غائله بزرگ‌تری تبدیل می‌شد. طی همین مسابقه بود که علیرضا بیرانوند سنگربان پرسپولیس هم طوری داور را تهدید و از اخطار دادن به خود برحذر کرد که انگار قصد کشتن وی را دارد. اینها فقط مشتم نمونه خروار است و از شروع فصل جاری مانند سنوات قبلی لیگ این گونه برخوردها را فراوان دیده‌ایم. کم‌صبری‌ها و اتهام‌زنی این به آن و حفظ نشدن احترام رقیبا و داوران و مربیان سبب شده سنگ روی سنگ بند نشود و مسابقات لیگ تبدیل به یک عرصه بزرگ بدآموزی شود و ابعاد این قضیه هر فصل بدتر از فصل قبلی گردد. وقتی مدیرعامل و سرمربی یک تیم بزرگ هم رودرو می‌ایستند و علناً برای حذف یکدیگر از صحنه می‌کوشند، چگونه می‌توان انتظار داشت که تیم‌های رقیب احترام یکدیگر را حفظ و از یورش به طرف مقابل بپرهیز کنند.

کجاست یک الگوی درست؟

این روند زمانی ناامیدکننده‌تر می‌شود که پیشتازی در زمینه بد اخلاقی و متهم کردن دیگران به شماری از مشهورترین بازیکنان و مربیان فوتبال ایران هم بسط می‌یابد و آنها تبدیل به سردمداران بی‌حرمتی می‌شوند. این یک واقعیت مسلم است که همیشه کوچک‌ترها چشم به مسن‌ترهای حرفه خود می‌دوزند و آنچه را در رفتار آنها می‌بینند، آویزه گوش خود می‌کنند و زمانی که رفتارهای برخی بزرگان فوتبال ما در کوران دیدارهای لیگ چیزی است که می‌بینیم، چطور می‌توان به یک الگوبرداری درست

و موفق امید بست و لیگ را قدری منزه‌تر ساخت و رفتاری پسندیده‌تر و زبانی خوش‌تر را از حاضران در این مسابقات انتظار کشید.

به نشست‌های خبری اکثر بازی‌های لیگ و اظهارات نه چندان خوش‌مربیان حاضر در این نشست‌ها توجه کنید تا دریابید بد اخلاقی‌ها چگونه در بدن این لیگ لانه کرده و جوانمردی را که پایه هر ورزشی است، محو کرده و انواع سوء رفتارها را جانشین آن ساخته است.

بیماری‌های مسری اخلاقی

حساسیت‌های فنی و دشواری‌های تاکتیکی در مسابقات لیگ سایر کشورها بسیار بیشتر از چیزی است که ما هر هفته در لیگ خودمان می‌بینیم و با وجود این، هرگز میزان کم حوصله بودن و حجم بددهنی‌ها در آن کشورها به حدی نمی‌رسد که در لیگ ما رؤیت و شنیده می‌شود. هفته‌ای نیست که داوران از دم تیغ منتقدان نگذرند و به ندرت اتفاق می‌افتد که مربیان تیم‌های بازنده تاکتیک‌های انتخابی رقیب‌ها برنده را به باد انتقاد بگیرند و آن را ضد فوتبال و کتیف نخوانند. این گونه بیماری‌های مسری اخلاقی خصوصیات فنی خوب لیگ را هم زایل و کار را به بیراهه می‌کشاند و رقابتی را می‌سازد که وجوه منفی آن بشدت بر وجوه مثبت آن می‌چربد و کمتر فرد حاضر در این عرصه را می‌توان یافت که از دامنه این بد اخلاقی‌ها مصون بماند و به درون این معرکه سوق داده نشود.

هیچ وقت دیر نیست

متداول شدن فزاینده کج‌کرداری‌ها در جریان مسابقات لیگ قصه تازه‌ای نیست و از همان دوره نخست باب بوده ولی هر سال بر حجم آن افزوده شد و اینک در دوره بیست و سوم به یک انباشتگی هراس‌آور رسیده به گونه‌ای که بر کل لیگ و ماهیت فوتبال سایه انداخته و خوبی‌ها را به حداقل رسانده و بدی‌ها را به حد اکثر بالغ ساخته است. این رشد چشمگیر نتیجه عدم توجه کافی و پایسته به این پدیده منفی و قصور فراوان در برپیدن کزی‌های قبلی است و چون این ماجراها هرگز مهار نشد، به بن بست کنونی رسیده‌ایم.

اگرچه شرایط کنونی هراس‌آور است اما برای شروع منزه‌سازی نسبی امور هیچ گاه دیر نیست و اگر مسئولان امر از همین امروز دست به کار شوند، بهتر از منفعل ماندن و قطع کامل امید از بهبودی امور است.

پیغام غیرمستقیم بازیکنان جام ملت‌ها

مالک این فوتبال ما هستیم!

جریمه خفیف کتعیانی، محرومیت عبرت‌آموز کانتونا

مهم‌ترین نمونه درگیری یک بازیکن با تماشاگر به لگد اربک کانتونا به هوادار کریستال پالاس برمی‌گردد. مهاجم فرانسوی آن روزها ستاره منچستریونایتد و مهم‌ترین بازیکن لیگ برتر انگلیس بود. ولی لیگ برتر حاضر به مامشات نشد و او را ۹ ماه محروم کرد. شماره هفت یونایتد آن روزها لیدر فرانسه بود، ولی بعد از این اتفاق موقعیتش در تیم ملی را از دست داد و ژاکه ترجیح داد تیمش را از دست می‌داد.

گذشت زمان تأثیر این محرومیت را نشان داد و بعد از آن برخورد بین بازیکنان و تماشاگران در لیگ برتر انگلیس یک تابو و خط قرمز بوده. بازیکنانی که کنار خط مشغول گرم کردن هستند با شعارها و کنایه‌های هواداران رقیب روبه‌رو می‌شوند، ولی واکنش آنها عموماً یک لبخند است، چون می‌دانند که بخشی از یک نمایش عظیم بین‌المللی هستند و باید به قواعد بازی وفادار بمانند.

خبرنگاران، مقصر خط خوردن بازیکنان!

تنها چند روز بعد از این اتفاق نوبت شجاع خلیل‌زاده، دوست صمیمی کتعیانی‌زادگان بود که جنجال به پا کند. او در میکسدزون بازی پرسپولیس- تراکتور در پاسخ به سؤالی درباره عملکرد تیم ملی به خبرنگاران تاخت که چرا در دوران کی‌روش این مربی را مؤاخذه نمی‌کردید. او همچنین حاضر نشد که درباره دلایل مشکلات خط دفاع تیم ملی مقابل قطر پاسخ بدهد و گفت که به خبرنگاران ربطی ندارد! عجیب‌تر از آن دفاع مظفری‌زاده، سرپرست تراکتور بود که مدعی شد خبرنگاران نباید از خلیل‌زاده درباره تیم ملی سؤال می‌کردند.

تمام بازیکنانی که با کی‌روش کار کرده‌اند، تأیید می‌کنند که او چقدر روی جزئیات فنی و رفتاری تأکید داشت، ولی خلیل‌زاده به رغم همکاری طولانی با این مربی پرتغالی هنوز تصور می‌کند که او برای دعوت بازیکنان چشمش به نظرات رسانه‌ها بوده. در دوره مربیگری کی‌روش بازیکنان زیادی بر خلاف نظر غالب رسانه‌ها به تیم ملی دعوت شدند و مربی پرتغالی بدون توجه به این نظرات مخالف تیمش را به زمین می‌فرستاد و مسئولیت نتایجش را هم می‌پذیرفت.

یکی از آنها علیرضا حقیقی است که حضورش درون دروازه تیم ملی در جام جهانی ۲۰۱۴ کاملاً غیرمنتظره بود. کی‌روش بر خلاف نظر عموم برای سه بازی سخت مقابل نیجریه، آرژانتین و بوسنی به این دروازه‌بان اعتماد کرد، پس چطور ممکن است که به خاطر یک برنامه تلویزیونی از او صرف‌نظر کند؟ با این حال دروازه‌بان هوادار مثل شجاع عقیده دارد که خبرنگاران عامل خط خوردن او بوده‌اند.

سرپرست تراکتور هم به جای تدریس خبرنگاری باید از بازیکنانش بخواهد سعه صدر بیشتری داشته باشند. طبیعی است که خبرنگاران در میکسدزون از یک بازیکن ملی‌پوش درباره جام ملت‌ها سؤال کنند. اگر بازیکنی بعد از بازی عصبانی است می‌تواند به سؤالات پاسخ ندهد (مشابه رفتاری که بازیکنان الهلال در اصفهان داشتند)، ولی اجازه ندارد خط خوردنش از تیم ملی را به گردن خبرنگاران بیندازد.

با شکست تیم ملی مقابل قطر در نیمه‌نهایی جام ملت‌های آسیا این نگرانی وجود داشت که فوتبال ایران مدتی در رخوت فرو برود، ولی تعدادی از ملی‌پوشان تنور فوتبال را در روزهای گذشته گرم نگه داشتند. البته خبرسازی آنها با هنرنمایی درون زمین نبود و نتیجه حاشیه‌هایی بود که در شبکه‌های اجتماعی چرخید و با واکنش‌های منفی کاربران روبه‌رو شد. کتعیانی‌زادگان در خروج از ورزشگاه اراک ناگهان به تماشاگر جوانی که علیه او شعار می‌داد حمله و لگدی به سمتش پرتاب کرد. واکنش کمیته انضباطی سریع اما خفیف بود: محرومیت تعلیقی و ۲۰ میلیون جریمه. این حکم بیش از آنکه هشدار و عبرتی برای سایر بازیکنان باشد، حساب فدراسیون را پر کرد و کتعیانی توانست در بازی بعدی پرسپولیس هم بازی کند.

آرمن ساروخانیان

روزنامه نگار

خط و نشان بیرانوند برای داور

بیرانوند هم با خط و نشان کشیدن برای داور بازی پرسپولیس- تراکتور این سه‌گانه را تکمیل کرد. او در جریان بازی به داور یادآوری می‌کرد که به او کارت ندهد، چون محروم خواهد شد. او بعد از گرفتن کارت زرد هم به داور گفت که باید عواقب کارش را بپذیرد؛ اشاره به حملات احتمالی در فضای مجازی.

قضات مسابقات لیگ برتر بدون فناوری‌های روز به اندازه کافی داوران را تحت فشار می‌گذارد. کوچکترین اشتباه داوران بازتاب زیادی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی دارد و همین اضطراب می‌تواند روی تمرکز آنها تأثیر بگذارد. هر بازیکنی، حتی دروازه‌بان تیم ملی اجازه ندارد فشار مضاعفی به داور وارد کند.

اگر بازی پرسپولیس- تراکتور بدون تماشاگر نبود، امکان تشخیص مکالمات بیرانوند و داور وجود نداشت، ولی حالا این باور عمومی که داوران از سوی تیم‌های پرطرفدار و ملی‌پوشان تحت فشار هستند، تقویت شده.

آنها از همه طلبکارند

با رفتار طلبکارانه این سه ملی‌پوش به نظر می‌رسد که آنها خودشان را مالک و همه‌کاره این فوتبال می‌دانند. فقط تصور کنید که اگر آنها از قطر با قهرمانی برگشته بودند، چه رفتاری با تماشاگران، داوران و خبرنگاران داشتند! دستمزدهای میلیاردی آنها از محل بودجه عمومی پرداخت می‌شود، ولی در مسیر طولانی که از فوتبال پایه تا تیم ملی پشت سر گذاشته‌اند، کسی به آنها آموزش نداده که هزینه این نمایش بزرگ از جیب هواداران پرداخت می‌شود و رسانه‌ها به نمایندگی از همین هواداران مجازند از آنها درباره عملکرد و رفتارشان سؤال کنند.